

Et Eunuchos.

Eunuchorum quinque millia, quos ex Taimingæ Familiæ Regulis à se occisis ad proprium admiserat obsequium, trucidari immaniter iussit; quod eorum uni semel accidit, ut non Regis titulo, sed antiquo latronis Changhienchung nomine eum compellaret; perinde quasi jam latro non esset.

Nec idolorum pepercit sacrificulis. Hi, antequam latro Suchuen occupasset, ingentem tumultum, fictis armati criminibus, in Patres, qui incolis Christum annuntiabant, moverunt; quæ demum in maiorem Dei gloriam redundavit; ita ut Patribus libere divinam rem agere permissum sit. Postquam autem latro Suchuen occupavit, sacrificulus magni nominis, qui turbarum caput ac auctor fuerat, ob quædam verba quæ de tyranno protulit, captus est, ac in Patrum conspectu, qui forte tyranno adstant, capite truncatus. Didicerant Patres à Christo inimicis benefacere, sed pro illo intercedere non potuerunt, quod latronis insanam iram noverant, quæ intercedentes eadem poena, cum eo, pro quo intercedebant, affecisset.

Tyrannus Patres modo amat, modo necare vult.

Ob unius sacrificuli crimen 20 millia occidit.

Amabat quidem dirissimus latro Patres, tamquam doctos ac hospites, ac sæpe cum illis colloquebatur, in palatium sæpe invitabat; Patres tamen toties ad mortem se vocatos credebant, quam ob præcipitem tyranni iram merito formidabant. Ter morti destinati, ex quarto demum periculo divina quadam manu, ut suo loco videbimus, erepti sunt. Non quievit autem tyrannus unius sacrificuli morte: undique ad viginti millia conquistos vario mortis genere ad orcum, cui servierant, misit. Laudabat se ipse coram Patribus, tamquam rem bellam egisset: *Hi* (dicebat) *vobis vitam eripere volebant; sed Tienchu* (ita Deum nominant, quod Cæli Dominum significat) *me misit, ut pro vobis de his hostibus meritis reposcerem pœnas.* Sæpe etiam cum Patribus de Christiana Religione loquebatur, & tam apposite, ut Christianus videri potuerit. Laudabat ac extollebat Christianam doctrinam, de qua tum à Patribus ore tenus multa audierat, tum ex libris, Sinico idiomate à nostris impressis, legerat. Promittebat, ubi Imperium occupasset, extructurum se Deo templum, sua dignum munificentia: eratque in operibus externis vere splendidus ac magnificus: nihil enim nisi omnino egregium extruxit; sed omnia operariorum sanguine foedabat, quos ubi vel levissimum errorem commi-

sisse deprehendebat, ipso in opere crudeliter necari jubebat.

Ad Boream Suchuen Provinciæ, ubi cum Xensi concurrat, jacet urbs fortissima Hangchung, quæ ad Xensi pertinet: utriusque Provinciæ clavis dicitur, ob loci præstantiam ac fortitudinem: hanc tyrannus occupare contendit, ut facilius ad reliquas penetraret. Ingentem ergo exercitum anno MDCXLV præmisit, in quo, præter reliquos, milites erant ad centum & octoginta millia ex Suchuen oriundi. Cum diu urbem frustra obsidione cinxissent, obsessis fortiter ac strenue resistentibus, quadraginta millia ex Suchuen ad urbis Præfectos defecerunt: ita tantus exercitus demum ad tyrannum re infecta redire coactus est. Sed tyrannus ira fremens, ceteros in fide perstantes ex Suchuen milites (centum erant & quadraginta millia) tamquam rebelles, horribili ferocitate à reliquo exercitu occidi iussit. Quatuor integros dies tenuit hæc carnificina: quamplurimis vivis adhuc spirantibus pellis detracta, & relicto annexo capite stramine repleta, atque ita ad civitates vel urbes, ex quibus oriundi erant, transmissa, ut civibus terrorem incuteret: atque hinc in totam Provinciam, tamquam à se Rege alienam, illud odium concepit, quod vix eadem omnino deleta extinctum est. Plurimi quidem, ob inauditam ejus tyrannidem, contra ipsum arma capiebant; qui cum milites non essent, sed solum ex confusa populi turba collecti, sine peritis Ducibus, facile à latrone superabantur: plurimi, iique prudentiores, urbibus relictis, secretiora montium occupabant: hi ex tota fere Provincia soli crudeles tyranni manus evaserunt.

Post hæc omnes totius Provinciæ studiosos ad Litterarium examen vocat, Præfecturas doctioribus promittit. Has adeo cæca ambitione prosequuntur Sinæ, ut tyranni stratagema ac perfidiam ne intellexerint quidem. Adsunt ergo ad decem & octo plus minus millia; quos omnes (ut moris est) in Gymnasium urbis, tamquam ad examen introduxit; ubi captos, à militibus necari crudelissime iussit, asserens eos esse, qui suis sophismatis populum perturbarent, & ad rebellionem provocarent.

Horresco referens tot funera, & novis tamen obruor. Necdum enim recensui quot ubique passim infantes, pueros, puellas ac matronas, etiam prægnantes interemerit. Quot Præfectorum uxores, vivis adhuc ma-

h

ritis,

Hangchung urbem occupare tentat.

Centum quadraginta millia militum crudelissime necat.

Studiosos omnes occidit.

Infantes necat, ac matronas exponit.